

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА
ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

«Допущено до захисту»
Завідувач кафедри дизайну
Карпов Віктор Васильович
Протокол засідання кафедри
№ _____ від «___» _____ 2025 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на тему:

РОЗРОБКА КОЛОДИ ТАРО «ТАРО БАМБУКОВОГО ЛІСУ»

Спеціальність 022 Дизайн
Освітня програма 022.00.01. Графічний дизайн
Перший (бакалаврський) освітній рівень

Здобувач
Тавлуй Аліна В'ячеславівна
група Гдб-2-21-4.0д
Керівник Радько Катерина
Володимирівна
Рецензент
Заслужений художник
України, доцент кафедри
графіки НН ВПІ НТУУ
«КПІ» ім. М.Згуровського
Пшеничний Ю.В.

Київ – 2025

АНОТАЦІЯ

Тавлуй.А.В. Розробка колоди таро «Таро Бамбукового лісу». Кваліфікаційна робота. Київ Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, 2025. 71 с.

Кваліфікаційна робота присвячена створенню авторської колоди таро «Таро Бамбукового лісу», яка поєднує традиційну символіку Старших Арканів із візуальною мовою китайського живопису. У межах проєкту створено 22 ілюстрації, що зображають окремі архетипи й історії, об'єднані спільним простором — бамбуковим лісом, у якому розгортаються події всієї колоди.

У роботі проведено передпроектний аналіз сучасних авторських колод таро, досліджено структуру європейської системи Старших Арканів та особливості східної естетики, під яку було адаптовано візуальну мову проєкту. Проаналізовано архетипи, композиційні рішення та символіку, що лягли в основу створення стилістики колоди.

На основі досліджень було обрано техніку виконання, кольорову гаму, а також графічні інструменти та програми, необхідні для реалізації проєкту.

Для розробки дизайну колоди в даній роботі було використано програми Adobe Photoshop та Adobe Illustrator.

Ключові слова: Таро, графічний дизайн, архетипи, символізм, китайська естетика, бамбуковий ліс.

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів наукових досліджень інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

_____ Тавлуй А.В.

ANNOTATION

Tavlui Alina. Development of the tarot deck «Bamboo Forest Tarot». Qualification work. Kyiv Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, 2025.71p.

The thesis is dedicated to the creation of the author's Tarot deck «Bamboo Forest Tarot», which combines the traditional symbolism of the Major Arcana with the visual language of Chinese painting. Within the framework of the project, 22 illustrations were created depicting individual archetypes and stories, united by a common space - the bamboo forest, in which the events of the entire deck unfold.

The work conducted a pre-project analysis of modern author's tarot decks, studied the structure of the European system of the Major Arcana and the features of Eastern aesthetics, to which the visual language of the project was adapted. The archetypes, compositional solutions and symbolism that formed the basis for creating the deck's style were analysed.

Based on the research, the execution technique, colour scheme, as well as graphic tools and programs necessary for the implementation of the project were selected.

To develop the deck design in this work, Adobe Photoshop and Adobe Illustrator were used.

Keywords: Tarot, graphic design, archetypes, symbolism, Chinese aesthetics, bamboo forest.

The qualification work contains the results of my own research. The use of ideas, results, and texts of scientific research by other authors requires a reference to the appropriate source.

Tavlui Alina

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ І. ПЕРЕДПРОЄКТНИЙ АНАЛІЗ.....	9
1.1 Тенденції в сучасному графічному дизайні таро	9
1.2 Історія таро.....	11
1.2.1. Аркани. Від гри до окультичного знання.....	12
1.2.2. Колода Райдера – Уейта — класика таро	13
1.2.3 Таро в XX–XXI століттях: від містики до самоаналізу	15
1.2.3 Таро в Україні	16
1.3 Архетипи в системі таро та візуальній культурі	18
1.4 Структура колоди таро та особливості Старших Арканів	19
1.5 Огляд сучасних авторських колод таро.....	21
Висновки до розділу І.....	23
РОЗДІЛ ІІ . РОЗРОБКА КОЛОДИ «ТАРО БАМБУКОВОГО ЛІСУ».....	24
2.1 Концепція та образна система проєкту	24
2.1.1 Цільова аудиторія	25
2.2 Стилiстичні та графічні рішення дизайну колоди	26
2.2.1 Загальна стилістика проєкту: лінійна графіка.....	26
2.2.2 Китайська естетика у проєкті. Стил ь живопису «Гохуа».....	28
2.2.3 Каліграфія. Значення рукопису в проєкті	35
2.2.4 Значення кольору та візуальні акценти.....	37
2.3 Міфологія Китаю та історична епоха Хань як сюжетні елементи проєкту	38
2.4 Оригінал – макет проєкту. Графічні редактори. Супутні елементи	40
Висновки до розділу ІІ.....	41
ВИСНОВКИ	42
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	44
ДОДАТКИ	49

ВСТУП

У сучасному світі графічний дизайн виконує не лише прикладну функцію візуальної комунікації, а являє собою окремий вид мистецтва, що здатне передавати складні культурні, філософські та символічні смисли. Одним із яскравих напрямів цього розвитку є авторське ілюстрування, у якому поєднуються елементи образотворчого мистецтва, дизайну, та оповіді із культурним контекстом. Серед популярних напрямів — авторські колоди таро, які дедалі частіше сприймаються не лише як виключно езотеричний інструмент, а і як самостійний вид творчості графічного мистецтва, у якому відображаються стиль, настрій і світогляд автора.

Особливе місце в цьому контексті посідають роботи, натхненні візуальними традиціями різних культур світу. Зокрема, зростає інтерес до східної естетики — її мінімалізму, символізму, уваги до деталей. Тема Сходу активно інтерпретується у сучасному дизайні, графіці, а також у створенні авторських ілюстрацій. Такі візуальні підходи гармонійно поєднуються з метафоричною структурою таро, в якій кожна карта є носієм образу, архетипу й внутрішньої історії.

Саме це стало основою для проєкту «Таро Бамбукового лісу» — створення авторської колоди таро в стилі східної лінійної графіки. Усі 22 карти Старших Арканів виконані як частини одного візуально-образного світу — умовного бамбукового лісу, в якому розгортаються історії персонажів. Кожна карта — це не лише символічне уособлення архетипу, а й окрема історія, пов'язана з іншими, що дозволяє сприймати всю колоду як цілісний графічний цикл.

Візуальна концепція проєкту бере натхнення із традиційного китайського живопису тушшю (Гохуа), де ключову роль відіграють лінія та колір, завдяки яким навіть мінімальні акценти мають символічне навантаження. Такий підхід був інтегрований у розробку колоди: чорно-біле зображення доповнюється локальними кольоровими деталями, що акцентують емоції або зміст окремих образів.

Водночас створення колоди вимагало глибокого вивчення європейської структури таро — зокрема Старших Арканів — та пошуку відповідників східним культурним кодам. Відповідно, проєкт став також дослідницьким експериментом: адаптація європейських архетипів до східної візуальної мови.

Актуальність теми зумовлена кількома факторами. Сучасне ставлення до таро дедалі більше відходить від суто езотеричного чи містичного сприйняття. У свідомості багатьох людей воно перестає асоціюватися з релігійними чи суто християнськими обмеженнями. Натомість таро розглядається як частина візуальної культури, спосіб самопізнання або навіть об'єкт естетичного захоплення. Авторські колоди стають популярними серед дизайнерів, художників, колекціонерів і людей, які бачать у візуальному стилі не просто прикрасу, а спосіб передати ідеї та настрій. Вони часто презентуються як елементи брендів одягу або об'єкти сувенірної продукції. Соціальні мережі та платформи як-от Instagram чи Pinterest активно поширюють візуальні образи карт таро, формуючи цілу спільноту творців, які інтерпретують образи таро у власній візуальній манері.

Стан дослідження проблеми. Проблематика створення авторських колод таро та їх візуальної інтерпретації досліджується в контексті сучасного графічного дизайну та культурології. Значна увага приділяється вивченню структури архетипів Старших Арканів, символіки карт таро та шляхів адаптації їх візуальної мови до сучасних дизайнерських практик. Досліджуються можливості поєднання традиційних елементів різних етнічних культур з інноваційними засобами графічного вираження, що створює підґрунтя для реалізації авторських проєктів із яскраво вираженою культурною ідентичністю.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Кваліфікаційну роботу виконано на кафедрі дизайну факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Робота є частиною наукової теми кафедри дизайну «Сталий розвиток суспільства та дизайн-діяльність у просторі айдентики територіальних громад», що передбачає проведення досліджень у сфері культури, мистецтва і дизайну та

суміжних областей знань, презентацію результатів на міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях, публікацію на шпальтах фахових видань, керівництво студентськими творчими та науковими студіями і гуртками, написання випускових кваліфікаційних робіт першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти (протокол засідання кафедри дизайну від 05.02.2025 р. № 5).

Метою дослідження є створення авторської графічної колоди таро, що поєднує символіку Старших Арканів з образністю традицій китайського живопису, оформлену як цілісний дизайнерський продукт.

Основні завдання дослідження:

- проаналізувати сучасні приклади авторських колод таро та стилістичні тенденції в їх оформленні;
- вивчити структуру Старших Арканів у європейській традиції;
- дослідити візуальні особливості східної естетики, зокрема китайського живопису;
- обрати стилістику, образи, композиційні принципи й технічні засоби виконання;
- створити 22 ілюстрації, оформлені як єдиний графічний цикл; рубашку карт; супутні матеріали - упаковка
- представити колоду як завершений авторський дизайн-проект.

Об'єкт дослідження – візуальна мова карт таро.

Предмет дослідження – графічна інтерпретація архетипів Старших Арканів у східній естетиці.

Методи дослідження: аналіз візуального матеріалу, порівняльний аналіз, методи стилізації та візуального моделювання, практичне виконання ілюстрацій з подальшим оформленням проєкту.

Теоретичне значення результатів дослідження полягає в поглибленні знань про можливості візуальної інтерпретації архетипів Старших Арканів у контексті сучасного графічного дизайну. Отримані результати розширюють уявлення про використання етнічних культурних елементів, зокрема образності

та символіки, в розробці авторських ілюстративних проєктів. Робота також сприяє розвитку підходів до адаптації традиційних мистецьких практик у сфері дизайну, що є актуальним для створення унікальних візуальних продуктів із глибоким смисловим наповненням.

Практичне значення результатів дослідження полягає у створенні цілісного авторського графічного продукту, який може бути використаний як приклад адаптації етнографічних елементів у сфері ілюстрації, дизайні та колекційної продукції, а також слугувати візуальною основою для мультимедійних або друкованих форматів.

Апробація результатів дослідження. Матеріали кваліфікаційної роботи обговорювались на засіданнях кафедри дизайну факультету образотворчого мистецтва і дизайну Київського столичного університету імені Бориса Грінченка. Основні положення й результати кваліфікаційної роботи було викладено у повідомленні доповіді на всеукраїнській науково-практичній конференції «Сталий розвиток суспільства та дизайн діяльність у просторі територіальної айдентики» (Київ, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, 16 квітня 2025 року).

Тавлуй А.В. Концепція дизайн-проєкту колоди карт таро та культурна трансформація. Сталий розвиток суспільства та дизайн діяльність у просторі територіальної айдентики. Всеукр. наук.-практ. конф. (16-17 квітня 2025 року). Київ: Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, 2025. С.176 -177.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається з анотації, вступу, двох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків. Обсяг роботи складає 71с.

РОЗДІЛ I

ПЕРЕДПРОЄКТНИЙ АНАЛІЗ

1.1 Тенденції в сучасному графічному дизайні

Графічний дизайн у ХХІ столітті перебуває в стані активної трансформації та постійного пошуку нових форм виразності. Ще кілька десятиліть тому дизайн виконував переважно утилітарну функцію — створення рекламних матеріалів, оформлення друкованої продукції чи розробку айдентики брендів. Сучасний дизайн постає окремим напрямом мистецтва та культурного явища. Він охоплює не лише комунікацію, а стає потужним інструментом для передачі не лише інформації, але й емоцій, філософських ідей та культурних смислів.

Завдяки індустріалізації та сучасним можливостям мережі Інтернет, дизайн виступає універсальною мовою візуальної комунікації, яка здатна одночасно привертати увагу, викликати емоції й спонукати до роздумів. Зокрема, дедалі більше уваги приділяється глибині символіки, метафорам та їх візуальним образам, що дозволяє створювати проекти з багат шаровим змістом. Завдяки обміну ідеями між представниками різних країн та культур можна визначити, що соціокультурні впливи, екологічна та соціальна свідомість, експерименти та мінімалізм – стали основними тенденціями в графічному дизайні як в Україні, так і за кордоном [2].

Окремого розвитку в межах сучасного дизайну набуває авторська ілюстрація. Вона поступово виходить за рамки допоміжної ролі, як супровід до книг та посібників, і являє собою самостійний мистецький продукт. Сьогодні ілюстрації це повноцінні твори, здатні формувати власний сюжет, атмосферу й настрій. Гуманізація стає індивідуальним штрихом для дедалі популярніших «нестандартних ілюстрацій» із намальованими вручну елементами. Що бренди, що ілюстратори намагаються експериментувати із жанрами та стилістичними поєднаннями своїх робіт із напрямом гуманізації, що є не лише популярним а і надає змогу створювати концептуальні серії робіт, які набувають широкого

поширення в артбуках, настільних іграх, колекційних наборах і навіть брендових лінійках товарів [2].

Важливу роль у популяризації таких продуктів відіграють соціальні мережі. Платформи на кшталт Instagram, Pinterest і Tik Tok стали справжніми вітринами для презентації сучасних ілюстративних продуктів. Вони дозволяють миттєво охоплювати широку аудиторію. Завдяки цьому з'явилась здатність популяризувати нові візуальні підходи, знайомити глядачів з актуальними трендами та розширювати межі сприйняття графічного мистецтва. Дизайн дедалі частіше розглядається не лише як прикладна діяльність, а й як інструмент самовираження, пошуку індивідуального стилю та формування власної філософії.

Одним із цікавих і перспективних напрямів сучасної ілюстрації є створення авторських колод таро. Цей формат дедалі частіше сприймається не тільки як езотеричний інструмент чи засіб ворожіння, а як оригінальна творча платформа для втілення особистісних ідей. Подалі більше таро стає предметом колекціонування та навіть цікавим рішенням для інтер'єрних задумів. Таро дозволяє працювати над великим спектром напрямів ілюстрації, тягне до естетичних пошуків і візуальних експериментів. Ілюстратори й графічні дизайнери активно працюють у цьому жанрі, створюючи унікальні візуальні проєкти, які поєднують елементи книжкової верстки, серійності, глибокої символіки та авторської стилістики.

Важливо зазначити, що у таких проєктах кожна карта — це не просто ілюстрація, а окрема історія. Система таро налічує 78 карт, які пов'язані між собою, тому кожна карта є частиною єдиного цілісного світу. Саме тому візуальне наповнення колод таро має особливе значення й розглядається як повноцінний арт-об'єкт. Сучасне таро стає платформою для вільної творчості, де художники можуть поєднувати культурні традиції, особистий світогляд і сучасні естетичні засоби.

Підвищений інтерес до таких проєктів підтверджується й світовими економічними показниками. За аналітичними даними компанії Grand View

Research, ринок карт таро в 2021 році досяг 176,3 млн доларів США й продовжує динамічно зростати. Прогнозується, що до 2030 року цей показник перевищить 384 млн доларів, що свідчить про стабільне зростання інтересу до таро як культурного, колекційного й візуального продукту [1]. Цікаві дані демонструє і дослідження КМІС 2024 року: 15% українців висловили позитивне ставлення до тарології, а найбільший інтерес проявляють жінки й особи старшого віку. Це підтверджує зміну суспільного сприйняття — від суто містичного до культурного й естетичного зацікавлення.

Таким чином, сучасний графічний дизайн активно розширює власні межі, інтегруючи нові ідеї, символічні системи й культурні контексти. Створення авторських колод таро у цьому процесі виступає своєрідною «візуальною книгою без тексту», де кожна карта стає окремою сторінкою з унікальною історією, наповненою глибоким змістом, архетипами та візуальними метафорами.

1.2 Історія таро

Немає чіткого підтвердження теоріям, як та коли з'явилося таро. Єдине що можна стверджувати, це те що історія таро, що отримало свою назву від італійського Tarocchi, починається з появи звичайної колоди ігрових карт. Перша згадка про ігрові карти була за 50 років до першої згадки про саме таро, у заборонах на азартні ігри. Найреалістичніша дата, яка відносить нас до чіткіший термінів появи карт є 1371 рік, коли король Арагону, Пітер IV замовив колоду карт у каталонського Жауме Марча. А у 1380 році з'явилася перша згадка про карти в Іспанії, що належали Ніколасу Сармоні, сама карткова гра складалась з сорока чотирьох фігур [3]. Вже з 15 століття таро, все ще як розважальна колода карт з'явилася у Італії і поширилась до Франції. Зберіглась італійська система мастей, яких в сталому варіанті було чотири: мечі, палиці, чаші та монети. Ця система стала класичною для європейців [4]. Особливістю колоди таро є серія з двадцяти двох карт із зображеннями, що не належать до жодної масті. Їх називали тріонами, що започаткували систему козирів та Старших Арканів.

Найстарішою знайденою колодою таро, вважається колода Вісконті ді Модроне, названа на честь колишнього власника. Появу колоди датують 1442-47 роками, та навіть тоді система колоди відрізнялась від сучасних. Збереглися 67 карт, включаючи 11 козирів, та 56 придворних карт. Що цікаво, придворні були розділені на карти із жіночими та чоловічими постатями, що призводило до 6 придворних карт для кожної масті [3].

1.2.1. Аркани. Від гри до окультного знання

У 1781 році, протестантський пастор Антуан Кур де Жебелен висунув теорію про зв'язок карт із сакральними мотивами. Завдяки Антуану з'явився термін аркан, що походить від латинського слова *arcanum*, що означає «таємниця», «приховане знання» або «секрет». Вивчаючи книгу одного з найвизначніших окультистів Алістера Кроулі «Книга Тота», Антуан позначив карти таро як таємниче сховище позачасової езотеричної мудрості. В книзі карти таро були інструментом Стародавніх Єгиптян та мали їх приховану мудрість. Ця теорія справила враження до людей того часу, та привела до уваги до езотеричних праць та окультизму [5].

Уніфіковану систему тлумачення карт та їх відповідностей створили члени Герметичного Ордена Золотої Зорі (англ. Hermetic Order of the Golden Dawn). З'явившись у Великій Британії в 1888 році, він став однією з найвпливовіших окультних організацій свого часу. Члени ордену поєднали у своїй діяльності елементи герметичної філософії, кабалістичних вчень, астрології, алхімії та ритуальної магії. Його засновниками стали Вільям Роберт Вудман, Вільям Весткотт і Самуель Лідделл Мак-Грегор Мазерс — постаті, які відіграли важливу роль у становленні й розвитку сучасної окультної традиції [6]. Використовуючи карти таро для магичних ритуалів, члени ордену, пов'язавши між собою аркани таро, єврейську кабалу (Дерево Сефірот, яке ще називають Деревом Життя), астрологію та алхімічні принципи, створили сучасну систему арканів, яка лягла в подальшому в основу всім відомої колоди таро «Таро Райдера-Уейта» (Додаток А. Рис. 1).

Система вміщала в собі:

- Старші Аркани, що мали відповідність із літерами єврейського алфавіту та шляхами на Дереві Життя
- Молодші Аркани, що отримали чіткі астрологічні відповідності та символічні значення, що використовувалися в ритуальній магії.

Оскільки у контексті таро Аркани символізують приховані містичні знання та глибинні психологічні процеси, члени ордену розділили карти на Старші Аркани (англ. Major Arcana) — які вважаються носіями важливих архетипічних сюжетів і глобальних життєвих уроків, та Молодші Аркани (англ. Minor Arcana) — що відображають буденність, прості емоції та практичні аспекти життя.

1.2.2. Колода Райдера – Уейта — класика таро

Колода «Таро Райдера–Уейта» справедливо вважається однією з найвідоміших та найавторитетніших систем у світі таро. Ця колода значною мірою визначила вектор розвитку наряду таро на багато десятиліть уперед. Вона стала візуальним стандартом для вивчення карт, основою їх сучасної інтерпретації, що відкрило нові горизонти як для досвідчених практиків, так і для початківців. Завдяки поєднанню змісту різних філософських вчень, продуманих композицій і доступності візуального образу, ця колода й до сьогодні залишається універсальним інструментом для роботи як на езотеричному, так і на психологічному рівні.

Історія створення цієї знакової колоди розпочалася у 1909 році з ініціативи англійського окультиста та дослідника Артура Едварда Уейта. Ілюстрації виконала художниця Памела Колман-Сміт, що була відома своїм талантом візуалізувати складні ідеї у зрозумілих і виразних образах. Обоє авторів були тісно пов'язані з Герметичним Орденем Золотої Зорі [7].

Колода налічує 78 карт, серед яких:

- 22 Старших Аркани, що уособлюють універсальні архетипи людського буття та ключові етапи духовного розвитку (Додаток А. Рис. 2)

- **56 Молодших Арканів**, поділених на чотири масті: жезли, кубки, мечі та пентаклі, які символізують відповідно стихії вогню, води, повітря та землі (Додаток А. Рис. 3;4;5;6)

Особливість колоди Райдера–Уейта полягає у повному ілюструванні не лише Старших, а й Молодших Арканів. Це стало революційним рішенням, що суттєво полегшило процес тлумачення карт і зробило систему набагато доступнішою для більш широкого кола зацікавлених в таро осіб [7;8].

Символіка колоди все ще базується на концепціях Герметичного Ордена Золотої Зорі, що поєднують в собі кабалістичні, астрологічні та алхімічні знання [9]. Завдяки цьому кожна карта є не просто зображенням, а складною системою візуальних метафор.

У колоді Райдера–Уейта велике значення надається кольору. Він використовується як самостійний символічний елемент, здатний впливати на емоційне та інтуїтивне сприйняття образів [8]:

- Червоний колір уособлює силу, пристрасть та волю до дії. Його можна побачити в картах, що символізують активні життєві прояви та динамічні ситуації («Маг», «Імператриця») (Додаток А. Рис. 7;8).

- Синій — колір спокою, глибокої інтуїції та духовної гармонії («Жриця», «Зірка») (Додаток А. Рис. 9;10)

- Жовтий уособлює світло знань, розуміння істини та духовне просвітлення («Сонце», «Маг») (Додаток А. Рис. 11;7).

- Зелений символізує оновлення, родючість і природні цикли розвитку.

- Чорний традиційно пов'язується з невідомістю, внутрішніми страхами та трансформаціями, що супроводжують людину на шляху самопізнання («Диявол», «Смерть») (Додаток А. Рис. 12;13).

Кольорова палітра була ретельно продумана Памелою Колман-Сміт, яка розуміла вплив кольору на психіку та сприйняття символів. Художниця домоглась створенню образів, що здатні взаємодіяти з підсвідомим на інтуїтивному рівні.

Попри те, що колода ґрунтується на окультних концепціях, у її структурі та візуальній мові простежуються виразні **християнські мотиви**.

- Карта «Ієрофант» (Додаток А. Рис. 14) ототожнюється з фігурою духовного наставника та релігійного авторитету, і безпосередньо відсилає до образу Папи Римського
- Карта «Суд» уособлює ідею Страшного Суду, де людські душі постають перед божественним вироком. Зображення воскресаючих фігур і ангела, що сурмить у трубу, є прямою алюзією на біблійний сюжет (Додаток А. Рис. 15)
- Важливу роль у композиції багатьох карт відіграють символи хреста, трійці та числа 12, що мають ключове значення в християнській традиції (наприклад, у картах «Маг» і «Імператор») (Додаток А. Рис. 7;16)
- Вся структура Старших Арканів може сприйматися як алегоричний шлях душі через випробування, спокуси та пізнання вищої істини — від невинного «Дурня» (Додаток А. Рис. 17) до досягнення гармонії у карті «Світ» (Додаток А. Рис.18)

Таким чином, колода Райдера–Уейта поєднала в собі східні езотеричні знання, західну містичну традицію та християнську символіку, створивши унікальну синтетичну систему, що залишається актуальною й у сучасній культурі.

1.2.3 Таро в XX–XXI століттях: від містики до самоаналізу

Упродовж XX століття таро поступово вийшло за межі традиційного містичного контексту, поступово перетворюючись на інструмент для аналізу внутрішнього світу людини. З розвитком психологічної науки, карти перестали бути лише атрибутом окультних наук. Таро отримало нове трактування — візуальні проекції психічних процесів.

Значну роль у цьому відіграли ідеї швейцарського психоаналітика Карла Густава Юнга, який вважав, що людська психіка функціонує за допомогою архетипів — універсальних образів і символів, що формують основи

колективного несвідомого [10]. Згідно з його підходом, карти таро відображають не стільки зовнішні обставини, скільки внутрішні переживання, конфлікти та потенціал особистісного розвитку.

В основі такого підходу лежить проективна природа карт — відкритість їхньої символіки дає змогу інтерпретувати зображення крізь призму власного досвіду. Це сприяє усвідомленню прихованих емоційних станів та несвідомих мотивацій поведінки [10].

Згадуючи терапевтичний контекст, варто зазначити, що таро здатне сприяти формуванню нових моделей поведінки. Це допомагає виявити невидимі на перший погляд бар'єри та визначити шляхи до їх подолання, що є потужним інструментом в руках сучасних психотерапевтів та психоаналітиків.

Таким чином, таро в сучасному світі постає як універсальний інструмент рефлексії та роботи із внутрішніми психологічними станами, що логічно підводить до глибшого розгляду теми архетипів.

1.2.3 Таро в Україні

Історія розвитку арканології та таро в Україні має багат шарову структуру, що поєднує як загальносвітові тенденції, так і особливості національної культури. Хоча таро не є традиційним елементом української духовної спадщини, інтерес до нього почав формуватися ще в XIX столітті під впливом європейських окультних шкіл та культурних течій [36; 29].

У другій половині XIX століття ідеї містицизму та езотерики почали проникати в інтелектуальні кола українського суспільства. Це було обумовлено активними культурними контактами з європейськими центрами, зокрема Парижем і Лондоном, де на той час активно розвивались окультні товариства, серед яких визначне місце займав Герметичний Орден Золотої Зорі [29]. Представники української інтелігенції цікавилися новими філософськими концепціями, пов'язаними з дослідженням підсвідомого та символічного мислення [36].

Особливого розвитку інтерес до таро набув у період національного відродження, коли питання самопізнання та пошуку культурної ідентичності стали особливо актуальними. Таро починають сприймати не лише як езотеричний інструмент, але і як глибокий символічний код, здатний допомогти в осмисленні особистих і суспільних трансформацій. У цей період починає зростати зацікавлення архетипами, що пов'язано також із поширенням ідей Карла Юнга та його теорії колективного несвідомого [11].

З кінця XX століття в Україні активно розвивається напрям авторських колод таро, що відображають елементи національної культури та фольклору. З'являються колоди, в яких архетипи адаптовані під українську міфологію, традиції декоративно-ужиткового мистецтва та символіку. Прикладами таких проєктів є, зокрема, колода « Українська ніч» 2023 р., авторки Марії Тобішек, яка поєднує традиційні архетипи таро з образами українського фольклору та народного мистецтва [35]. Ілюстрації карт виконані в стилі, що нагадує гравюру, з використанням обмеженої кольорової палітри, що надає колоді особливого естетичного характеру. Візуальні образи карт базуються на українському фольклорі, символіці народних вірувань та декоративному мистецтві (Додаток А. Рис. 19).

Сьогодні ринок таро в Україні характеризується зростанням інтересу як до класичних європейських колод, так і до авторських дизайнерських рішень. Поширення ідей символічного самопізнання та психологічних методів роботи з архетипами значною мірою сприяє використанню таро не лише в езотеричних практиках, але і в сфері психологічного консультування та особистісного розвитку [36; 27].

Таким чином, сучасне таро в Україні поступово трансформується з інструменту ворожіння у багатофункціональний культурний та психологічний феномен, що інтегрує традиційні національні образи в контекст глобальної візуальної культури. Цей процес супроводжується дедалі більшим інтересом до вітчизняних колод, що поєднують архетипи таро з українською символікою, фольклором і мистецькими традиціями.

1.3 Архетипи в системі таро та візуальній культурі

Поняття архетипів є ключовим для розуміння як символічної системи карт таро, так і сучасної візуальної культури в цілому. Архетипи — це універсальні, спільні для всього людства образи, які існують у колективному несвідомому та проявляються у міфах, релігійних системах, мистецтві, сновидіннях і символіці таро [12]. Цей термін широко популяризував швейцарський психоаналітик Карл Густав Юнг, який визначав архетипи як первинні моделі поведінки й символи, що формують основи людської особистості [11].

У системі таро архетипи представлені передусім у Старших Арканах. Наприклад, карта «Дурень» уособлює архетип початку, пошуку нових можливостей і наївності; «Маг» символізує творчу силу, волю та прагнення до самовираження; «Верховна Жриця» — архетип мудрості, інтуїції та прихованого знання; а «Смерть» — архетип трансформації, що знаменує завершення одного етапу та початок нового [12].

Ці архетипи не обмежуються містичною традицією — вони широко використовуються у візуальній комунікації сучасного суспільства. Як зазначається в дослідженнях Маргарет Марк і Керол Пірсон, архетипи відіграють важливу роль у формуванні емоційних зв'язків між брендами та споживачами [11; 13]. Завдяки глибинному емоційному впливу архетипів, візуальні образи стають потужним засобом ідентифікації й передачі цінностей бренду або продукту.

Зокрема, візуальні символи таро та їх архетипічна природа активно використовуються в кінематографі, літературі, рекламних кампаніях і брендингу. Наприклад, архетип «Героя» часто застосовується в рекламі спортивних товарів і автомобільної промисловості, символізуючи прагнення до перемоги та подолання труднощів, а архетип «Мудреця» — в освітніх і технологічних брендах, щоб підкреслити глибокі знання та інновації [11;13].

Юнг підкреслював, що архетипи мають не лише культурний, але й компенсаторний характер — вони допомагають людині знаходити баланс між свідомим і несвідомим, зцілювати психологічні конфлікти та шукати гармонію

[12]. Тому звернення до архетипів у сучасному дизайні та мистецтві виконує не лише естетичну, а й терапевтичну функцію.

1.4 Структура колоди таро та особливості Старших Арканів

Класична колода таро складається зі 78 карт, які умовно поділяються на дві основні групи: Старші та Молодші Аркани. Така структура є класичною, та досі використовується як у традиційних, так і в сучасних авторських колодах.

Повний перелік Старших Арканів:

- 0. Дурень (Інколи Блазень) (The Fool)
- I. Маг (The Magician)
- II. Верховна Жриця (Інколи Жриця) (The High Priestess)
- III. Імператриця (The Empress)
- IV. Імператор (The Emperor)
- V. Ієрофант (The Hierophant) (інколи — Папа або Священник)
- VI. Закохані (The Lovers)
- VII. Колісниця (The Chariot)
- VIII. Сила (Strength)
- IX. Відлюдник (The Hermit)
- X. Колесо Фортуни (Wheel of Fortune)
- XI. Справедливість (Інколи Правосуддя) (Justice)
- XII. Повішений (The Hanged Man)
- XIII. Смерть (Death)
- XIV. Поміркованість (Temperance)
- XV. Диявол (The Devil)
- XVI. Вежа (The Tower)
- XVII. Зірка (The Star)
- XVIII. Місяць (The Moon)
- XIX. Сонце (The Sun)
- XX. Страшний Суд (Інколи Суд) (Judgement)
- XXI. Світ (The World)

Варто зауважити, що у різних традиціях таро існують відмінності в порядку нумерації окремих карт. У згаданій системі «Таро Райдера–Уейта» карта «Сила» має номер VIII, а «Справедливість» — XI, що відображає особливості езотеричних концепцій цієї школи. Водночас у «Марсельському Таро» та деяких інших системах ці карти розташовані в зворотному порядку. Такі розбіжності пов'язані з різними підходами до символічного трактування розвитку особистості та послідовності духовних випробувань, які проходить людина на своєму життєвому шляху. Також ці підходи називають італійською та французькою школами таро.

Молодші Аркани складаються з 56 карт, які поділяються на **чотири масті**:

- Жезли (або палиці) — уособлюють стихію Вогню, символізують волю, прагнення до дії, амбіції й творчу енергію (Додаток А. Рис. 3)
- Кубки (або чаші) — відповідають стихії Води, пов'язані з емоціями, інтуїцією, почуттями та внутрішнім світом людини (Додаток А. Рис. 4)
- Мечі — символізують стихію Повітря, відображають інтелект, логіку, конфлікти та раціональне мислення (Додаток А. Рис. 5)
- Пентаклі (Денарії або монети) — відповідають стихії Землі, асоціюються з матеріальним добробутом, стабільністю та практичними аспектами життя. (Додаток А. Рис. 6)

Кожна масть містить 14 карт: десять пронумерованих від Аса до Десятки та чотири так звані «кортові карти» або карти двору — Паж, Лицар, Королева та Король. Іноді в авторських колодах Паж змінюється на Принцесу, що характерно для можливої змін понять та інтерпретацій в авторських колодах різних традицій. Кортіві карти відіграють роль символічних персонажів, які уособлюють певні риси характеру, життєві ситуації або соціальні ролі.

Загалом колода таро являє собою цілісну символічну систему, яка охоплює всі сфери людського життя — від повсякденних матеріальних питань до глибинних духовних пошуків. Така структура аналізувати життєві обставини та

краще розуміти власні емоції та внутрішні переживання через універсальну мову символів.

1.5 Огляд сучасних авторський колод таро

У ХХІ столітті система таро вийшла за межі окультизму і набула нового значення як засіб візуального самовираження та інструмент для особистісного розвитку. Сучасні авторські колоди, незважаючи на прагнення до візуального експерименту, зберігають класичну структуру з 78 карт, проте переосмислюють традиційну символіку крізь призму сучасної естетики, нових художніх технік і соціально-культурних реалій.

Одним із найбільш відомих прикладів сучасного авторського таро є колода «Таро Світлого Провидця» (англ. The Light Seer's Tarot, авторка Кріс Енн Доннеллі) (Додаток А. Рис. 20). В ній архетипи класичної системи Райдера–Уейта представлені через яскраві, емоційно насичені ілюстрації. Кожна карта створена таким чином, щоб звертатися безпосередньо до внутрішнього світу людини, стимулюючи процес саморефлексії. Візуальна мова цієї колоди тяжіє до ілюстративних рішень, властивих сучасній психології та коучингу, що підкреслює її призначення як інструменту самопізнання, а не виключно інструменту ворожіння. Тому ця колода є однією з найпопулярніших в сучасних терапевтичних практиках.

Кардинально інший підхід демонструє колода «Таро Шаленого Місяця» (англ. Deviant Moon Tarot, автор Патрік Валленца) (Додаток А. Рис. 21). Її стиль базується на готичному гротеску та візуальних алегоріях підсвідомого. Для її створення автор вивчав досвід психіатричних лікарень. Місячні обличчя, деформовані фігури та викривлені просторові композиції створюють відчуття сновидінь або ірраціональних страхів, що піднімаються з глибин несвідомого. Ця колода ілюструє таро як засіб візуалізації внутрішніх психологічних станів, зокрема страхів, травм та прихованих емоційних переживань, зберігаючи при цьому чітку класичну структуру Арканів.

Широко розповсюдженим напрямом у створенні сучасних колод є адаптації в естетиці масової культури. Прикладом цього є «Таро Манги» (англ. Manga Tarot, видавництво Lo Scarabeo) (Додаток А. Рис. 22), де традиційна символіка таро інтерпретована через візуальний стиль японської манги. У цій колоді збережено класичну структуру та систему Райдера–Уейта, проте всі персонажі й сценічні композиції виконані у характерній стилістиці шьодзьо-манги: з динамічними позами, підкресленою емоційністю та графічною експресією. Такий приклад свідчить про активну інтеграцію таро в глобальний візуальний код масової культури.

Серед вітчизняних проєктів варто відзначити колоду «TARO ORNER x Sestry Feldman» (Додаток А. Рис. 23) — лімітовану українську серію карт, створену креативним дуєтом ілюстраторок «Сестри Фельдман». У цьому проєкті вдалось поєднати естетику мінімалізму, символіку сучасного українського костюма та архетипічні мотиви, переосмислені крізь призму постфольклору. Ілюстрації виконані в лаконічній лінійній техніці з елементами декоративності, що створює відчуття візуальної стриманості та глибини змісту. У цій колоді таро постає як своєрідний міст між національною ідентичністю, сучасним мистецтвом та пошуками особистісного сенсу.

Загалом сучасні авторські колоди дедалі більше орієнтуються на індивідуальне трактування символіки, експерименти з візуальною формою та розширення меж традиційного сприйняття карт. Авторське таро сьогодні є не лише інструментом для езотеричної практики, а й формою ілюстративного мистецтва, що має глибокий зміст і візуальну цінність. Колоди набувають значення культурного продукту, що поєднує мистецтво, філософію й особистий погляд автора на світ. Завдяки цьому таро стає потужним засобом для передачі ідей, настроїв та індивідуальних історій, а кожна нова колода — окремою розповіддю, що знаходить відгук у глядачів. Саме в цьому контексті розвивається і проєкт «Таро Бамбукового лісу» — авторська колода, яка поєднує класичні архетипи, естетику китайського живопису та особисту творчу концепцію в єдину візуальну систему.

Висновки до розділу I

Було проведено комплексний теоретичний аналіз, який охопив історичні витoki та сучасні тенденції розвитку графічного дизайну, а також розкрив особливості структурної побудови та символіки карт таро. Детально досліджено історію формування системи таро, від ранніх міфологічних уявлень до сучасних інтерпретацій, зокрема на прикладі класичної колоди Райдера–Уейта.

Особливу увагу приділено вивченню архетипів у системі таро, їх зв'язку з юнгіанською психологією та сучасною візуальною культурою. Розглянуто особливості структури колоди, символічне наповнення Старших Арканів, а також їх інтерпретацію в контексті сучасних дизайнерських практик.

Досліджено приклади сучасних авторських колод таро, що дало змогу проаналізувати актуальні тенденції в графічному дизайні, знайти відповідні стилістичні рішення та визначити візуальні підходи для власного проєкту. Отримані теоретичні знання лягли в основу концепції авторської колоди «Таро Бамбукового лісу» та визначили подальші напрямки розробки її візуальної мови.

РОЗДІЛ II

РОЗРОБКА КОЛОДИ «ТАРО БАМБУКОВОГО ЛІСУ»

2.1 Концепція та образна система проєкту

Концепція проєкту «Таро Бамбукового лісу» полягає у створенні оригінальної авторської колоди карт таро, яка синтезує традиційні культурні символи китайського мистецтва та філософії з сучасними підходами до графічного дизайну. Основна ідея полягає в інтерпретації архетипічної системи Старших Арканів крізь призму східної естетики, зокрема стилю китайського живопису Гохуа, доповненого сучасною лінійною графікою та каліграфічними елементами.

Проєкт орієнтований на створення візуального продукту, який слугує не лише інструментом для традиційного тлумачення таро, але й виступає засобом самопізнання, психологічної рефлексії та спілкування із глядачем на символічному рівні.

Образна система проєкту побудована навколо символів природи та східної філософії, що тісно пов'язані з поняттями гармонії, рівноваги та циклічності. Центральним візуальним образом обрано бамбук — символ витривалості, духовної стійкості та внутрішньої гармонії, який має особливе значення в китайській культурі. Його гнучкість і здатність зберігати міцність під тиском уособлюють архетип шляху героя, здатного долати випробування, не втрачаючи власної цілісності.

Окрім бамбука, в образній системі широко використовуються такі елементи, як дракони — символ мудрості, сили й захисту, а також небесні світила (Місяць, Сонце, зірки), що втілюють вищі істини, духовне просвітлення та цикли життя.

Важливим елементом композиції кожної карти є використання каліграфії. Цей традиційний елемент китайського мистецтва виконує не лише декоративну, але й смислову функцію, підкреслюючи гармонійне поєднання візуального образу та текстової частини. Завдяки каліграфічним композиціям кожна карта

набуває унікального характеру та вносить додатковий культурний підтекст у загальну концепцію проєкту.

Особливу увагу приділено кольоровій гамі. Основною домінантою виступає чорно-біле лінійне зображення, що відсилає до традиційної китайської графіки. Однак для підсилення символічного звучання окремих образів використовуються локальні кольорові акценти, ретельно підібрані відповідно до культурних кодів Китаю та України. Наприклад, червоний колір, що в китайській традиції асоціюється з життям, процвітанням і пошаною, застосовується для підкреслення ключових образів, тоді як білий виступає символом як чистоти, так і трансформації (з огляду на його трактування в обох культурах).

Кожна карта колоди сприймається як окрема візуальна історія, що містить не лише класичну архетипічну символіку таро, але й культурні відсилки до східної філософії та сучасної інтерпретації психологічних станів. Завдяки такій концепції «Таро Бамбукового лісу» є не лише ілюстративним проєктом, а й цілісною візуальною системою, покликаною стимулювати глядача до роздумів, внутрішнього пошуку та духовного розвитку.

2.1.1 Цільова аудиторія

Проєкт «Таро Бамбукового лісу» орієнтований на широку аудиторію, яка виявляє інтерес до сучасної культури, самопізнання та візуального мистецтва. В основі визначення цільової аудиторії лежить концепція поєднання традиційних символів зі світоглядними запитами сучасного споживача, для якого важливі не лише естетичні якості продукту, а й його глибинне смислове наповнення.

Основні сегменти цільової аудиторії:

- Представники креативних професій (дизайнери, ілюстратори, митці, культурологи) — особи, які цінують нестандартні візуальні рішення, шукають нові джерела натхнення та активно цікавляться культурною спадщиною різних народів. Для цієї групи колода слугує як приклад унікального синтезу графічного мистецтва та культурних символів.

- Психологи, коучі та практики особистісного розвитку — фахівці, які використовують візуальні інструменти для роботи зі свідомими та підсвідомими станами людини. Колода є ефективним засобом для проведення сеансів самопізнання, психологічного аналізу та арт-терапії.
- Поціновувачі східної культури й філософії — люди, які цікавляться китайським мистецтвом, філософськими вченнями та символікою. Для цієї аудиторії колода має особливу культурну цінність як інтерпретація класичних мотивів у сучасному дизайні.
- Прихильники езотеричних практик та сучасних інтерпретацій таро — користувачі, які розглядають таро не лише як інструмент передбачення, а як засіб глибинного розуміння власного внутрішнього світу та особистісної трансформації.
- Колекціонери авторських колод — окрема категорія аудиторії, яка цінує унікальні дизайнерські продукти та розглядає таро як арт-об'єкт і елемент особистої колекції.

Сам проєкт орієнтований як на український, так і на міжнародний ринок, що обумовлено універсальністю візуальної мови та культурною цінністю представленої символіки.

2.2 Стилiстичнi та графiчнi рiшення дизайну колоди

Візуальна концепція колоди «Таро Бамбукового лісу» побудована на поєднанні традиційної китайської естетики, зокрема мистецтва гошуа, та сучасної лінійної графіки. Такий підхід дозволяє створити візуально стриманий, але глибоко символічний образний ряд, що відповідає сучасним уявленням про мінімалізм і вишуканість.

2.2.1 Загальна стилістика проєкту: лінійна графіка

Графіка як вид образотворчого мистецтва займає особливе місце у візуальній культурі, адже саме завдяки їй здійснюється передача не лише візуальних образів, а й складних ідей, концепцій та філософських пошуків. У

широкому розумінні графіка — це вид мистецтва, що базується на створенні зображень за допомогою ліній, штрихів і контрастів світла й тіні. Вона охоплює як традиційні техніки (гравюра, літографія, офорт), так і сучасні цифрові форми візуальної комунікації, що активно використовуються в графічному дизайні [14].

Як стиль графіка має свої особливості, серед яких виокремлюються лаконічність, виразність форми, акцент на контрастах та геометризації композиції. Важливою характеристикою є економія виразних засобів — завдяки цьому навіть прості графічні форми здатні нести глибокий сенс і емоційне навантаження. Саме тому графіка активно застосовується в рекламній продукції, книжкових ілюстраціях, айдентиці брендів і створенні сучасних артоб'єктів [15].

Особливе місце в системі графічного мистецтва посідає лінійна графіка — техніка, що базується на використанні лінії як основного елемента композиції. Лінія в цьому контексті є не просто засобом окреслення форми, а повноцінним носієм образів, емоцій та ідей. Вона дозволяє створювати як статичні, так і динамічні композиції, передавати настрій, характер і навіть психологічні стани персонажів чи явищ [17].

Лінія має особливе символічне значення у візуальному мистецтві. Горизонтальні лінії асоціюються зі спокоєм і стабільністю, вертикальні — з силою та духовним зростанням, діагональні — з рухом і динамікою, а хвилясті та плавні лінії викликають асоціації з гармонією, природністю та внутрішнім балансом [16]. Саме через такі засоби вдається створити візуальний ритм, який організовує простір композиції та формує потрібний емоційний настрій.

У проєкті «Таро Бамбукового лісу» лінійна графіка виступає не лише як елемент стилістики, а як основа візуальної мови, через яку формується образна система всієї колоди. Основною особливістю є використання чіткої, вивіреної лінії, що дозволяє створити мінімалістичні, проте глибоко символічні композиції. Важливим є й те, що лінія в цьому проєкті набуває як формального, так і філософського значення, адже в китайській культурі лінія є символом гармонії між людиною та природою, проявом внутрішнього стану митця та його сприйняття світу [14].

З технічної точки зору, в проєкті застосовано **кілька видів лінійної графіки**:

- контурна лінія — використовується для визначення форми об'єктів;
- структурна лінія — допомагає створити уявлення про об'єм і глибину;
- ритмічна лінія — формує візуальний порядок і гармонію композиції;
- акцентна лінія — використовується для привернення уваги до ключових елементів карт.

Товщина та характер ліній обиралися залежно від змісту конкретної карти. Тонкі лінії підкреслюють легкість і витонченість, товсті — надають образам сили й емоційної виразності. Завдяки такому поєднанню візуальна мова колоди є водночас стриманою й глибокою, відкритою для особистої інтерпретації.

Загалом лінійна графіка у проєкті «Таро Бамбукового лісу» виконує складну функцію: вона не лише формує візуальний образ, а й слугує інструментом комунікації між ілюстратором і споживачем, дозволяючи через простоту форми доносити складні філософські й емоційні ідеї.

2.2.2 Китайська естетика у проєкті. Стиль живопису «Гохуа»

Китайський живопис Гохуа (кит. 国画) — це мистецький стиль, що виступає цілісною естетично-філософською системою, яка об'єднує в собі тисячолітній досвід китайської культури. Цей стиль сформувався на основі світоглядних концепцій даосизму, конфуціанства та буддизму, кожна з яких внесла власний внесок у розуміння гармонії, природи та місця людини у Всесвіті [19].

Сам термін «Гохуа» буквально означає «національний живопис» або «тубільний живопис» і був уведений для розмежування традиційного китайського мистецтва від західноєвропейських художніх течій. Особливо яскраво це протиставлення проявилось у XX столітті, коли традиції гохуа протиставлялись так званому «Сіянхуа» — західному олійному живопису, та «Юхуа» — заморському живопису олійними фарбами [20]. Водночас традиція зберігала ще одну важливу назву — «Даньцін» (кит. 丹青), яка походить від назв

основних мінеральних барвників, що активно використовувались у Гохуа. Ця назва підкреслювала не лише технічні, а й естетичні особливості стилю, засновані на гармонії природних кольорів і простоти виразних засобів [18].

Гохуа ніколи не обмежувався лише візуальним мистецтвом. Це комплексний культурний феномен, де поєднуються чотири головні види мистецтва: поезія, каліграфія, живопис і друкарська гравюра. Згідно з естетичними традиціями, ідеальне художнє творіння повинно поєднувати в собі всі ці компоненти, створюючи гармонійну єдність форми та змісту [21]. Цей принцип був чітко сформульований у творчості видатного давньокитайського літератора та художника Су Ші (1036–1101), який зазначав: «У віршах має бути образність живопису, а в живописі має звучати поезія» [19].

Ця концепція є важливою і для сучасного дизайну, зокрема для авторського проєкту «Таро Бамбукового лісу», де візуальні образи карт поєднуються з символічними та текстовими елементами, а кожна композиція має не лише декоративну, але й глибоку смислову наповненість.

Протягом своєї багатовікової історії Гохуа неодноразово переживав як періоди розквіту, так і суттєвих трансформацій під впливом соціально-політичних змін у Китаї. Найбільш значні перетворення припадають на період XX століття, коли традиційне китайське мистецтво зіткнулося з активною модернізацією суспільства, революційними рухами та прагненням Китаю інтегруватися в глобальний культурний простір [22].

Одним із вирішальних чинників, що вплинув на розвиток живопису, стали події Культурної революції (1966–1976), а пізніше — період після її завершення (1978–1984). У ці роки мистецтво опинилося під сильним тиском ідеологічних вимог. Держава активно впроваджувала нову художню доктрину, яка вимагала створення «правильного мистецтва», що мало відповідати соціалістичним ідеалам. Традиційні стилі та техніки, включаючи Гохуа, часто піддавались критиці за «консерватизм» і відрив від реальних потреб народу [21].

У мистецтві того часу переважав соціалістичний реалізм, а головним завданням художників була технічна фіксація подій, що підкреслювала героїку

трудових досягнень і революційних перемог. Такий підхід ігнорував глибокий філософський зміст і духовні пошуки, властиві традиційному китайському живопису [20].

Проте, вже наприкінці 1970-х років, у період після завершення Культурної революції, почала формуватись нова тенденція — принцип гуманізації мистецтва. Замість ідеологічної пропаганди акцент поступово зміщувався на зображення внутрішнього світу людини, її емоцій, станів і переживань [22]. Це стало ключовим аспектом відновлення традиційних художніх цінностей та повернення до глибоко особистісного сприйняття мистецтва.

Ці гуманістичні тенденції стали надзвичайно важливими і для сучасного мистецтва, зокрема для проєкту «Таро Бамбукового лісу», який поєднує класичну символіку та архетипи таро з глибоким аналізом внутрішніх психологічних станів особистості. Саме цей підхід дозволяє розкрити традиційну естетику гохуа в новому контексті, зосередженому на людських емоціях, досвіді та пошуку гармонії.

Протягом свого розвитку Гохуа сформував низку стійких жанрових напрямів, кожен з яких має власну філософську основу та унікальну систему образів. Ці жанри стали відображенням не лише природних явищ, а й глибинних духовних пошуків, моральних цінностей та космогонічних уявлень китайської культури [19].

- Шаньшуй — один із найдавніших і найбільш філософських жанрів Гохуа, присвячений зображенню пейзажів. Важливою особливістю цього жанру є те, що природа в ньому не відтворюється буквально. Гори символізують стабільність, силу духу та непохитність, тоді як вода — плинність життя, м'якість і здатність долати перешкоди. Пейзаж у Шаньшуй — це завжди не стільки реальний краєвид, скільки символічна модель світу та стану душі митця. Як зазначається у класичних трактатах, «справжній пейзаж не той, що бачать очі, а той, що народжується в серці» [20].

- Женьу — жанр зосереджений на зображенні фігур і людських образів, але головна мета митця — передати не зовнішню схожість, а моральні якості, духовні пошуки та психологічний стан персонажів. Картини цього жанру часто пов'язані з історичними, літературними або міфологічними сюжетами, які передають універсальні цінності та ідеали.
- Хуаньяо — один із найбільш ліричних і найпопулярніших жанрів, який ґрунтується на символіці флори й фауни. У кожній рослині чи тварині криється глибокий смисл: бамбук символізує витривалість і гнучкість духу, півонія — багатство та процвітання, журавель — довголіття й мудрість. Саме цей жанр часто використовується для передачі гармонії між людиною та природою [19].
- Цзехуа — жанр архітектурного живопису, присвячений зображенню традиційних китайських будівель, храмів, павільйонів і містків. Ці об'єкти нерідко розглядаються як символи гармонії людського творіння з природним середовищем.
- Цзюньшуй — жанр, що фокусується на зображенні тварин. У композиціях цього жанру тварини виступають не просто як об'єкти натурного вивчення, а як алегоричні фігури, що уособлюють певні риси характеру, духовні якості або космічні сили.
- Синтетичні жанри — це поєднання кількох тематичних напрямів у межах однієї композиції, що дозволяє створювати багатопланові образи з глибоким символічним наповненням.

У проєкті «Таро Бамбукового лісу» жанрове розмаїття Гохуа знайшло своє відображення у підборі символів і композицій. Так, карти, що втілюють архетипи пов'язані з внутрішніми пошуками й трансформаціями, зокрема «Місяць» (Додаток Б. Рис. 1) та «Закохані» (Додаток Б. Рис. 2), ближчі до естетики жанру Шаньшуй, де бамбук стає не лише тлом, а самостійним символічним елементом. Натомість у картах «Імператриця» (Додаток Б. Рис. 3) та «Сонце» (Додаток Б.

Рис. 4) активніше простежуються риси жанру хуаньяо — використання образів птахів і рослин для передачі глибинних символічних смислів.

Попри жанрове розмаїття, вся система китайського живопису гохуа базується на двох фундаментальних стилях — гунбі (кит. 工笔) і сеї (кит. 写意), кожен з яких втілює окремі естетичні ідеали, філософські підходи та технічні особливості.

Стиль гунбі, що дослівно перекладається як «акуратний пензель», є уособленням вишуканості та технічної майстерності. Його основна риса — це чітко окреслені контури, ретельна проробка деталей і особлива увага до кожного елементу композиції. Від майстра вимагалось високого володіння лінією та великої точності у виконанні кожного штриха [19].

До XII століття гунбі був домінуючим стилем у китайському живописі, особливо серед придворних художників, які створювали картини для імператорських палаців. Після нанесення контурів тушшю, художники зафарбовували окремі ділянки мінеральними фарбами, що дозволяло досягати яскравості й декоративної виразності зображення. Картини, виконані в цьому стилі, зберігали свою естетичну привабливість протягом століть завдяки стійкості природних фарб і ретельності виконання [20].

У проєкті «Таро Бамбукового лісу» принципи гунбі активно застосовуються у розробці образів карт, де чітко окреслені лінії формують витончені контури персонажів і символічних елементів. Зокрема, це яскраво проявляється в композиції карти «Імператриця» (Додаток Б. Рис. 3), де фігура героїні гармонійно поєднується з декоративними деталями образу черепахи — символу довголіття та мудрості. Такий підхід дозволяє передати значущість архетипу через витончену форму та насичену символіку.

Стиль сеї, що перекладається як «вираження ідеї» або «передача настрою», є протилежним за характером. Якщо гунбі прагне до точності й матеріальної визначеності образів, то сеї зосереджується на емоціях, внутрішньому змісті та філософському осмисленні світу. Цей стиль відзначається відсутністю чітких

контурів і широким застосуванням туші, що дозволяє створювати живі, динамічні й наповнені алегоріями композиції [19].

Картини, створені в стилі сеї, часто мають імпровізаційний характер. Художник передає не зовнішню схожість предмета, а власне емоційне сприйняття й враження від споглядання природи. Важливим є й принцип спрощення форми, завдяки чому зображення набуває універсального характеру, відкритого для особистісної інтерпретації глядача [21].

Цей стиль активно використаний у проєкті «Таро Бамбукового лісу» при створенні фонів і композиційного простору карт. Розглядаючи карту «Маг» (Додаток Б. Рис. 5), можна бачити присутність акварельних ефектів у фоні, що створюють м'який, емоційно забарвлений простір — таке рішення притаманно стилю сеї, де головним є передання настрою та ідеї через мінімальні засоби. Розмитий фон допомагає уникнути зайвої деталізації, натомість фокусуючи увагу на фігурі персонажа, його жести й атрибутах, які символізують дію, волю та концентрацію. Саме ця візуальна простота відкриває глядачеві шлях до осмислення карти як образу творення — переходу від наміру до дії.

Таким чином, поєднання обох стилів — точності гунбі та емоційної виразності сеї — дозволяє проєкту «Таро Бамбукового лісу» досягти балансу між декоративністю та філософською глибиною образів.

Однією з визначальних естетичних характеристик традиційного китайського живопису є принцип мінімалізму, який проявляється як у виборі засобів виразності, так і в побудові композицій. Мінімалізм у Гохуа — це не просто економія художніх прийомів, а глибока філософська концепція, яка ґрунтується на даоському баченні світу, де важливе не лише те, що зображено, а й те, що залишається поза межами зображення [19].

Китайські митці свідомо обмежують палітру кольорів і кількість зображуваних елементів, концентруючи увагу на виразності лінії, ритміці мазків і глибині символізму. Класичним прикладом цього є використання двоколірної схеми: чорна туш на фоні природного кольору рисового паперу. Такий контраст

дозволяє досягати надзвичайної емоційної глибини навіть за відсутності яскравого колориту [20].

Незважаючи на простоту засобів, китайські художники досягають складної гри тонів і світлотіньових переходів, майстерно створюючи відчуття простору та настрою. Це підхід, коли навіть одне-єдине дерево чи кілька мазків туші здатні викликати у глядача сильне емоційне переживання.

Яскравим прикладом застосування принципів мінімалізму у китайському мистецтві є творчість художника Ву Гуанчжуна (кит. 吴冠中). Його роботи, зокрема «Дві ластівки» (1981) (Додаток А. Рис. 24) та «Спогад про Цзяннань» (1996) (Додаток А. Рис. 25), демонструють прагнення передати атмосферу місця та особисті емоції митця через максимально лаконічні композиції. Ву Гуанчжун застосовує прості геометризовані форми, лінійні ритми та обмежену палітру, досягаючи при цьому надзвичайно сильного враження від зображеного пейзажу [18].

У проєкті «Таро Бамбукового лісу» принцип мінімалізму реалізовано на композиційному й концептуальному рівнях. Чітка лінія, відкритий композиційний простір, обмежена кольорова палітра та акцент на емоційному стані персонажів дозволяють створювати глибокі символічні образи без перевантаження деталями. Це яскраво проявляється, наприклад, у карті «Сонце» (Додаток Б. Рис. 4), де лаконічна композиція із зображенням хлопчика та ворона на тлі стилізованого сонця втілює радість, свободу та безтурботність. Відкрите просторове поле підсилює відчуття гармонії, а мінімальна кількість образів концентрує увагу на ключовому символізмі карти.

Таким чином, мінімалізм у проєкті не є просто стилістичним прийомом, а виступає важливим інструментом візуальної комунікації, що відкриває простір для глибшого осмислення образів і їх інтерпретації відповідно до особистого досвіду кожного глядача.

Останньою, але не менш важливою характеристикою традиційного живопису Гохуа є тісний зв'язок із мистецтвом каліграфії. Каліграфія в

китайській культурі розглядається не лише як засіб письма, а як вищий прояв естетичної досконалості, що безпосередньо впливає на характер лінії, її виразність і композиційний ритм. Саме завдяки високій каліграфічній майстерності китайські художники досягають особливої легкості й витонченості у своїх творах, втілюючи принципи мінімалізму через динаміку й пластику лінії.

У проєкті «Таро Бамбукового лісу» рукописні елементи та стилізовані каліграфічні символи органічно інтегруються у візуальну мову колоди, збагачуючи її символічну систему та посилюючи емоційне сприйняття образів. Цей аспект проєкту буде розглянуто більш докладно у наступному підпункті, присвяченому аналізу каліграфії та рукописних елементів у дизайнерському рішенні карт.

2.2.3 Каліграфія. Значення рукопису в проєкті

У сучасному дизайні рукописні елементи відіграють особливу роль як виразний засіб, що дозволяє надати візуальним проєктам унікальності, емоційної виразності та глибокого символічного змісту. Рукопис у графічному дизайні виконує не лише функцію передачі інформації, а й стає естетичним акцентом, здатним формувати характер продукту та підсилювати асоціативні зв'язки [23]. Саме через рукописні елементи дизайн набуває індивідуальності, а візуальні композиції — особливого настрою.

Одним із найяскравіших прикладів гармонійного поєднання рукопису та образного мистецтва є традиційна китайська каліграфія. Вона стала невід'ємною частиною культурної ідентичності Китаю та увійшла в історію як самостійний і високошанований вид мистецтва.

Китайська каліграфія є не просто технікою письма, а вищим проявом естетичної досконалості та духовного самовираження. Її історія налічує понад дві тисячі років і тісно пов'язана з філософськими уявленнями про гармонію світу та роль людини у Всесвіті [26]. Кожна лінія в китайській каліграфії несе в собі життєву енергію ци (气), а сам процес написання ієрогліфів вважається

актом медитації. Каліграфія — це «дзеркало душі», де кожен штрих відображає емоційний стан митця [25].

Загальноприйнято виокремлювати **п'ять основних стилів китайської каліграфії**, кожен із яких має власні естетичні та технічні особливості:

1. Чжуаньшу (кит. 篆书, англ. Seal Script) — симетричне, ритуальне письмо з геометричними формами [24].

2. Лішу (кит. 隶书, англ. Clerical Script) — широкий стиль із чіткими горизонталями, популярний у період династії Хань.

3. Кайшу (кит. 楷书, англ. Regular Script) — стандартне письмо для офіційних документів і навчання.

4. Сіншу (кит. 行书, англ. Semi-Cursive Script) — поєднання чіткості й ритмічної легкості.

5. Цаошу (кит. 草书, англ. Cursive Script) — емоційне, експресивне письмо з імпровізаційним характером.

У проєкті «Таро Бамбукового лісу» каліграфія є невід'ємною складовою візуальної системи колоди. Додатково із українською назвою карт, було використано «ключі» китайського письма, інша назва «радикали», що мають кілька значень і водночас відображають суть конкретної карти. Це підхід довершує концепцію східної естетики, та додатково пов'язує зі стилем Гохуа .

Усі ієрогліфи виконані у стилі сіншу та присутні на кожній карті (Додаток Б. Рис. 8) як доповнення до класичної назви українською мовою. Така типографічна пара дозволяє створити багатошарову візуальну систему: з одного боку — зрозуміле текстове означення, з іншого — символічне позначення, що апелює до глибшого інтуїтивного сприйняття. У контексті таро це не лише декоративний елемент, а інструмент для занурення у значення аркану через поєднання логічного та образного рівнів інтерпретації.

2.2.4 Значення кольору та візуальні акценти

У візуальній комунікації колір відіграє важливу роль як засіб створення емоційного настрою та підкреслення смислових акцентів. Через вдале поєднання кольорів формується не лише естетичне сприйняття, а й вибудовується символічна мова проєкту, що дозволяє глядачеві інтуїтивно зчитувати глибинні сенси образів.

У проєкті «Таро Бамбукового лісу» колірна палітра виконує не лише естетичну, а й глибоку символічну функцію. В основі використано чотири ключові кольори — білий, чорний, червоний і сепія. Такий обмежений спектр створює візуальну єдність і водночас дозволяє точно акцентувати увагу на важливих деталях композиції, формуючи емоційний настрій і підкреслюючи архетипічний зміст кожної карти.

У традиційній китайській культурі **білий колір** має багатозначне трактування. З одного боку, він асоціюється з чистотою, трансформацією та новим початком, а з іншого — з темою завершення, переходу та циклічності буття [27]. Білий колір пов'язаний з енергією Інь і використовується для підкреслення простору, порожнечі та гармонії. У колоді білий колір виконує роль візуального фону, що створює відчуття свободи, відкритості та можливості наповнення власним смисловим досвідом. Це повністю відповідає концепції порожнечі в гохуа, де незаповнений простір є важливим художнім засобом виразності.

Чорний у китайській традиції втілює глибину, таємницю, мудрість і внутрішню силу [27]. Це колір Півночі та стихії води за концепцією У-сін, символ трансформації та пізнання прихованих істин. У колоді чорний використовується для створення чітких контурів, формування структури образів і підкреслення їх глибини. Така роль чорного кольору перегукується з традиціями «Таро Райдера–Уейта», де темні кольори часто символізують підсвідоме, глибинні процеси трансформації особистості та пошук внутрішньої істини.

Червоний — один із найпотужніших кольорів у китайській культурі. Він символізує життєву енергію, радість, процвітання та силу вогню, а також асоціюється з чоловічим началом Ян і стихією вогню [18]. Червоний широко

використовується в традиційних ритуалах як колір удачі, щастя й захисту від злих духів. Наприклад, саме цей колір домінує у весільній символіці, новорічних святкуваннях і важливих життєвих подіях.

У проєкті «Таро Бамбукового лісу» червоний використовується дозовано, що дозволяє створювати сильні візуальні акценти. Це особливо помітно на карті «Закохані», де сонце червоного кольору підкреслює емоційне напруження. Такий підхід є символічно близьким до використання червоного кольору у колоді «Таро Райдера–Уейта», де цей колір також відіграє роль емоційного каталізатора й символу сили людських почуттів.

Колір **сепія** в китайській культурі асоціюється з ностальгією, спокоєм, мудрістю та плином часу [28]. Це відтінок давнини, що викликає в пам'яті асоціації з класичним китайським живописом та старовинними гравюрами. У проєкті «Таро Бамбукового лісу» сепія використовується для створення теплих емоційних відтінків, що підкреслюють інтимність і глибину композиції. Прикладом є карта «Помірність» (Додаток Б. Рис. 6), де фон, виконаний у відтінках сепії, підкреслює емоційний спокій сюжету карти .

2.3 Міфологія Китаю та історична епоха Хань як сюжетні елементи проєкту

У проєкті «Таро Бамбукового лісу» образна система тісно пов'язана з традиціями китайської міфології та історичними особливостями епохи Хань, яка вважається «золотою добою» культурного розвитку Китаю. Звернення до давніх китайських символів, легенд та історичних образів дозволяє не лише збагачувати візуальне наповнення карт, а й розкривати глибинні смисли архетипів, що актуалізують універсальні теми людського буття.

Центральним візуальним мотивом колоди став бамбуковий ліс, який має глибоке символічне значення в китайській культурі. Бамбук уособлює стійкість, витривалість та гнучкість духу. Його здатність залишатися незламним під тиском вітру є метафорою моральної стійкості та внутрішньої гармонії [29]. Саме

бамбуковий ліс слугує фоном для більшості карт, занурюючи образи героїв у світ спокою, медитації й глибинного самопізнання.

У візуальній системі колоди використано й мотиви з китайської міфології. Зокрема, на картах з'являється образ трьохлапого ворона — легендарної істоти, що, за повір'ями, мешкає в сонці. Цей образ походить із відомої легенди про Десять Сонць, в якій ідеться про небесні світила, що мандрували по небу у вигляді трьохлапих воронів. За легендою герой Хоу І врятував світ, збивши дев'ять із них, залишивши лише одне сонце, щоб уникнути спустошливої спеки [29]. У колоді цей символ використано як уособлення життєвої енергії, духовного просвітлення та циклічності відродження.

Ще одним важливим символом стала згадка про Дзеркало Дянь-Му, що асоціюється з богинею грому і блискавки Дянь-Му. У китайській міфології дзеркало виступає символом істини, справедливості та божественного суду [32]. Цей образ ліг в основу візуального наповнення карти «Суд» (Додаток Б. Рис. 7), символізуючи ідею очищення, переосмислення власного досвіду та прийняття відповідальності за життєві вибори.

Особливе місце у візуальній концепції колоди займає образ дракона, розміщений на одязі персонажа карти «Імператор». Дракон у китайській традиції — це вищий символ імператорської влади, сили, доброчесності та космічного порядку [30]. Його зображення на імператорському вбранні підкреслює архетипічну сутність влади як відповідальності, гармонії та здатності впорядковувати хаос.

Важливим елементом в образотворчій системі проекту стали також костюми персонажів, стилізовані за мотивами традиційного китайського одягу епохи Хань — ханьфу. Цей період в історії Китаю характеризується високим розвитком культури та мистецтва, а костюмна традиція епохи Хань стала еталоном вишуканості й гармонії. Характерні риси ханьфу — це плавні силуети, багаточисельність і особлива увага до гармонії ліній та пропорцій [31].

Слід зазначити, що ханьфу — це узагальнена назва традиційного китайського костюма, яка охоплює одяг, поширений у Китаї до приблизно XX

століття. Цей одяг розглядається як важливий культурний ідентифікатор ханьського народу та невід’ємна частина китайської культурної спадщини. Враховуючи те, що в різні історичні періоди вигляд ханьфу змінювався (Додаток А. Рис. 26), зображення цього костюма на картах проєкту може варіюватися та не є відсилкою до конкретної династичної епохи. Такий підхід дозволяє створити універсальний образ, що зберігає зв’язок із традицією, але водночас залишається відкритим для вільної інтерпретації в межах сучасного дизайнерського рішення.

2.4 Оригінал – макет проєкту. Графічні редактори. Супутні елементи

Одним із ключових елементів візуальної комунікації є типографіка, яка значною мірою формує характер проєкту, впливає на його сприйняття та підкреслює емоційний настрій композиції. Шрифт у графічному дизайні виконує не лише інформаційну, а й виразну функцію, створюючи візуальні акценти та підтримуючи загальну стилістичну концепцію [33]. У проєкті «Таро Бамбукового лісу» важливість типографіки проявляється в оформленні супровідних текстів і композиційного наповнення упаковки. Особлива увага приділена гармонійному поєднанню каліграфічних елементів і сучасних засобів візуальної виразності.

Колода містить 22 карти, виконані в стилістиці з опорою на традиції китайського живопису Гохуа, естетику мінімалізму та символіку китайської міфології. Підписи карт були створені з використанням ієрогліфів, що додають автентичності картам та їх образам. Графічна частина проєкту опрацьована в програмі Adobe Photoshop, що дозволило досягти високого рівня деталізації лінійної графіки й опрацювання акварельних текстур.

У межах проєкту також передбачено створення упаковки, яка виконує не лише захисну функцію, а й є важливою складовою іміджу проєкту. Її дизайн спрямований на підтримку загальної концепції колоди — простота форми, лаконічна графіка та використання символічних елементів китайської культури. При оформленні було використано техніку лінійної графіки, каліграфічні акценти та обмежену кольорову палітру, характерну для всієї серії (Додаток Б. Рис. 8;9;10). Розробка дизайну упаковки здійснювалась в Adobe Illustrator, що

дозволяє створювати високоякісні векторні макети для подальшого виробництва, та забезпечує чистоту типографського оформлення [33;34].

Висновки до розділу II

У другому розділі дипломної роботи розкрито практичні аспекти створення авторської колоди «Таро Бамбукового лісу». В межах проєкту проведено глибокий аналіз концепції, визначено цільову аудиторію та сформовано образну систему, що ґрунтується на архетипах Старших Арканів і візуальних традиціях китайської культури. Розглянуто стилістичні та графічні рішення колоди, серед яких ключову роль відіграють лінійна графіка, елементи китайського живопису гошуа та каліграфічні символи. Детально проаналізовано вибір кольорової гами, що базується на чотирьох основних кольорах: білому, чорному, червоному та сепії. Це дозволило створити візуальну цілісність і підкреслити символічне наповнення образів.

У проєкті активно використано мотиви китайської міфології та історичної епохи Хань, що знайшло відображення у виборі сюжетних елементів, композицій та стилізації костюмів персонажів. Також розглянуто технічні аспекти реалізації проєкту: використання програм Adobe Photoshop і Adobe Illustrator, підготовка макетів карт та упаковки.

Практична частина роботи підтвердила доцільність обраних стилістичних рішень і дозволила створити оригінальний авторський продукт, що поєднує традиції східної культури з сучасними дизайнерськими технологіями.

ВИСНОВКИ

У процесі виконання кваліфікаційної роботи досліджено історію розвитку карт таро, їх архетипічну структуру та особливості інтерпретації в європейських і східних культурах. Розглянуто основні етапи формування системи таро, її культурні та філософські основи, вплив окультних шкіл та поширення в європейському просторі. Окремо вивчено розвиток таро в Україні, що дало змогу побачити, як цей інструмент поступово перетворювався із суто езотеричного об'єкта на частину сучасної культурної практики, в якій поєднуються мистецтво, психологія та особистий досвід. Виявлено, що більшість сучасних колод базуються на класичних західних системах, тоді як проєкт «Таро Бамбукового лісу» демонструє спробу переосмислити цей формат через поєднання європейських архетипів і східної естетики.

Вивчено особливості китайського живопису гошуа, що поєднує лінійність, простоту та глибокий філософський підтекст. Розглянуто роль каліграфії як важливого елементу візуального образу, що доповнює композицію карт і посилює їх символічне наповнення. Описано особливості використання кольору в китайській культурі та його значення для формування настрою та атмосфери композицій. Показано, що візуальні акценти та палітра колоди (білий, чорний, червоний, сепія) допомагають передати емоційний підтекст карт і створюють характерне враження цілісності. Стиль лінійної графіки, обраний для проєкту, дозволяє об'єднати всі елементи у єдину систему, що водночас виглядає мінімалістично, але глибоко за змістом.

Розроблено концепцію проєкту «Таро Бамбукового лісу», створено 22 ілюстрації карт та макет упаковки. Робота над проєктом передбачала дослідження культурного контексту та адаптацію образів східної культури до європейської системи Арканів. Під час реалізації проєкту використано програми Adobe Photoshop для створення графіки та Adobe Illustrator для макетування текстових і типографічних елементів. Це дало змогу забезпечити високу якість і деталізацію зображень, а також акуратне оформлення текстової частини.

Робота демонструє авторський підхід до створення сучасного графічного продукту, який поєднує традиційні мотиви з індивідуальною візуальною мовою. У проєкті розкрито можливість використання таро не лише як інструменту ворожіння, а як засобу візуального дослідження та самовираження. Колода «Таро Бамбукового лісу» поєднує традиційні елементи Сходу, символіку європейських Арканів і сучасну графічну мову, створюючи продукт, що має не лише естетичну, а й культурно-освітню цінність. Даний проєкт дозволяє розглядати авторську колоду як унікальний об'єкт у сучасному дизайні, що сприяє розвитку інтересу до вивчення культурної спадщини та її інтерпретації в нових форматах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Playing Cards And Board Games Market Size, Share & Trends Analysis Report By Product (Playing Cards, Board Games), By Distribution Channel, By Region (North America, Europe), And Segment Forecasts, 2025 – 2030. Grand View Research. 80 p.
2. Шостачук Т. В., Петухова Т. А., Денисенко А. О., Трегуб А. М., Піддубна О. М. Сучасні тенденції графічного дизайну у світі та в Україні. Наукові інновації та передові технології. 2024. № 11 (39). С. 1602-1616. DOI: 10.52058/2786-5274-2024-11(39)-1602-1611.
3. Farley H.S. Tarot: An Evolutionary History. A thesis submitted for the degree of Doctor of Philosophy at the University of Queensland, 2006. 417 p.
4. Dummett M., Decker R., Depaulis T. A Wicked Pack of Cards. New York: St. Martin's Press, 1996. 307 p.
5. Patrick, That Oracle Guy. A Complete History of The Tarot [Електронний ресурс]. URL: <https://www.thatoracleguy.com/blog/history-of-the-tarot>
6. Тидинян Д. Що таке Герметичний орден Золотого світанку? Пломінь, 2020. [Електронний ресурс]. URL: <https://plomin.club/golden-dawn/>
7. Molfa.ua. Таро Райдера-Уейта, історія, особливості та значення. [Електронний ресурс]. URL: <https://molfa.ua/blog/vikkapediya/taro-rajdera-uejta-istoriya,-osoblivosti-ta-znachennya.html>
8. Mizrahi O.S. The Rider-Waite-Smith Tarot Deck: A Study in Icon & Iconography & Iconology According to Art History Theories and Jungian Archetypes. Postdoctoral Research. Hebrew University of Jerusalem, 2020. 438 p.
9. Esotera.space Історія карт Таро та розмаїття систем. [Електронний ресурс]. URL: <https://esotera.space/divination/tarot/history-of-the-tarot/>
10. Вісті. Карти Таро та наука: містика чи психологія? [Електронний ресурс]. URL: <https://visti.news/karty-taro-ta-nauka-mistyka-chy-psyhologiya/>

11. Margaret Mark, Carol S. Pearson. The Hero and the Outlaw: Building Extraordinary Brands Through the Power of Archetypes. McGraw-Hill Education, 2001. 400 p.
12. Юнг К.Г. Архетипи і колективне несвідоме. Астролябія, 2023. 608с.
13. OMG Agency. Кузьміч Т. Архетипи в брендингу: як великі компанії використовують архетипи для створення міцного зв'язку зі своєю аудиторією. [Електронний ресурс]. URL: <https://omgagency.me/blog/arhetypy-v-breningu...>
14. Потрашкова О.К.Д. Основи композиційного дизайну: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 150 с.
15. Романюк О. Н., Кательніков Д. І., Косовець О. П., Веб-дизайн і комп'ютерна графіка. Вінниця ВНТУ, 2007. 147 с.
16. Лисенко-Ткачук І. В. Ретроспекція розвитку лінійної графіки та її роль у дизайні середовища. Культура і сучасність : альманах, 2020. № 2. С 164 – 169. УДК 766.05-047.76"71
17. Education.ua. Сучасні тенденції графічного дизайну. [Електронний ресурс]. URL: <https://www.education.ua/blog/47432/>
18. Попова М.Д., Грегуль І. Оглядний аспект китайського живопису гохуа. І Всеукраїнський форум молодих сходознавців. Матеріали доповідей І Всеукраїнського форуму молодих сходознавців. Київ, 2023. С. 23-25. УДК 81'243 ББК 81.2 С91
19. Романченко А.С. Основні стилі та особливості китайського живопису. Сходознавство. Актуальність та перспективи. Тези доповідей І Міжнародної науково-методичної конференції, 2020. С. 163-164.
20. Мінсюань Л. Репрезентація міста в традиційному китайському живописі гохуа: мотиви, типологія, образно-стилістичні ознаки. Український журнал з мистецтва і дизайну. Харківська державна академія дизайну і мистецтв, 2023. С. 57 – 65.
21. Хуан Сін. Функціонування китайського станкового живопису під впливом західноєвропейських тенденцій (на прикладі другої половині ХХ

- століття-XXI століття). *Fine Art and Culture Studies*, 2023 (6), С. 65 – 70.
DOI: <https://doi.org/10.32782/facs-2023-6-9>.
22. Хао Сяо Хуа. Актуальні проблеми китайського мистецтва другої половини XX — початку XXI століття . Народознавчі зошити, №5 (113), 2013. С. 102 – 109.
  23. Здор О., Балабуха Н., Тихонюк В. Особливості каліграфії у візуальних мистецтвах. Українська академія мистецтва, №34, НАОМА, 2023. С. 92–100. УДК 003.07:766.05
  24. Зінченко А., Острокоморець А. Китайський ієрогліф як інструмент візуалізації образів об'єктів реальності. Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства. Матеріали VII всеукраїнської наукової конференції студентів, аспірантів, викладачів та співробітників, Суми 219. С. 286 – 289.
  25. Жукова К. Є. Китайська каліграфія як засіб самовираження. Сходознавство. Актуальність та перспективи : тези доп. II Міжнар. наук.-метод. конф., Харків : ХНПУ, 2021. С. 107 – 109.
  26. Колодко С. А. Мистецтво китайської каліграфії. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, Вип. 10. Серія 9 : Сучасні тенденції розвитку мов, 2013. С. 128 – 137.
  27. Жень Цзеюй, Трегуб Н.Є. Колір як знак та його історичні змісти в китайському мистецтві. Міжнародна науково-практична конференція «Мистецтво та дизайн у художній мові мінливого часу: морфологія, семіотика, візуальність». Збірник наукових матеріалів. Харків, 2022. С. 43-44.
  28. Вейке Ван. Колір як зображальний принцип у художній мові китайського живопису: підходи та моделі репрезентації . *Культура України*, 2022. Вип. 77. С.73-81. УДК 7.027 : 75 . 0.032 (510) “195-201” :7.072.2
  29. Людкевич В.Б. Китайська міфологія: витоки, символи, традиції. Сходознавство. Актуальність та перспективи. Тези доповідей I

- Міжнародної науково-методичної конференції, ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2020. С. 143-144.
30. Даниленко М. В. Дракон у китайській міфології. Сходознавство. Актуальність та перспективи : тези доп. II Міжнар. наук.-метод. конф., 19 берез. 2021 р. Харків : ХНПУ, 2021. С. 105–107.
  31. Болховецька В. Ю. Китайський традиційний костюм ханьфу. Сходознавство. Актуальність та перспективи : тези доп. I Міжнар. наук.-метод. конф., 20 берез. 2020 р. Харків : ХНПУ, 2020. С. 131–133.
  32. Новий Акрополь. Дзеркало Дянь-Му. [Електронний ресурс]. URL: <https://newacropolis.org.ua/articles/dzerkalo>
  33. Ганоцька О.В. Новітні тренди сучасного дизайну упаковки. Дизайн і дизайн-освіта. Вісник ХДАДМ, № 2., 2013. С. 15-19. УДК 621.798:347.772
  34. Єфімов. Ю.В. Комп'ютерна графіка: Adobe двома руками : навч. посіб. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2018. 120 с.
  35. Тобішек М. Українська ніч. Авторська колода Таро. 2023. [Електронний ресурс]. URL: <https://bzh.life/ua/mesta-i-veshi/1747304246-taro-osnovi-ukrayinskogo-folkloru-zibralo/>
  36. Халіков Р. Х. Історія української арканології та створення колод окультного Таро. Київ: 2021. 42 с. DOI: 10.71294/ers.2021.02
  37. Karpov V., Syrotynska N. Neuroart in the context of creativity. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтва: наук.журнал. К.: Міленіум,. № 1. С. 21-36.
  38. Кардаш О. Педагогіка – провідна культура сучасності. Вісник Національного університету “Чернігівський колегіум”; імені Т. Г. Шевченка, 2024. Том 183. № 27. С.14-19.
  39. Бровченко А. Становлення українського етнодизайну. Молодь і ринок. 2024. № 3/223. С.81-86.
  40. Балабуха Н.М., Здор О.Г., Радько К.В. Дизайн книги як проєктна робота студентів спеціалізації «графічний дизайн» університету Грінченка. АРТ ПЛАТФОРМА, 2024. 9 (1). с. 304-323.

41. Волгін Ю.Є., Єфімов Ю. В., Балабуха Н.М. Абстрактні композиції у творчості Аркадія та Геннадія Пугачевських. Арт-платформа. Вип. 2(9). 2024.
42. Єфімов Ю. В. Тенденції «яскравого мінімалізму» у сучасному графічному дизайні. Арт-простір. Вип. 5. 2024
43. Задніпряний Г. Т. Пошуки художніх рішень в європейській гравюрі доби Відродження. АРТ-ПРОСТІР, КСУБГ, 2024. Вип. 1(4). с. 99-118.
44. Миронова Г. А., Карпов В. В., Романішина В. О. Секвенційне мистецтво та дизайн коміксів у жанрі вестерн. Український мистецтвознавчий дискурс, 2025. № 1. С. 138-146.

ДОДАТКИ

Додаток А

Рис. 1 – Таро Райдера-Уейта 1909

Рис. 2 – Старші Аркани

Рис.4 – Молодші Аркани. Мать Кубків

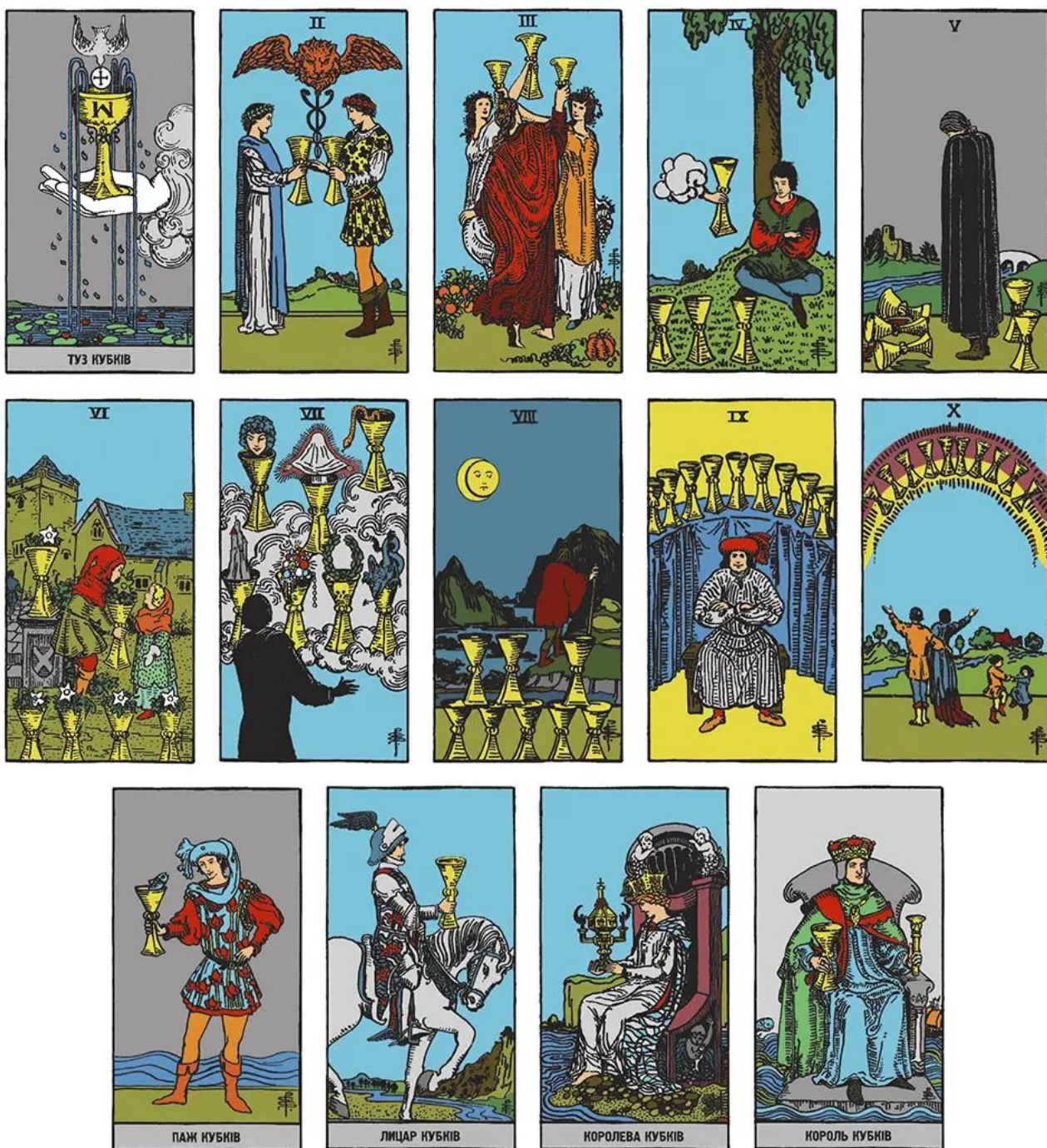

Рис. 5 – Молодші Аркани. Мاستь Мечів

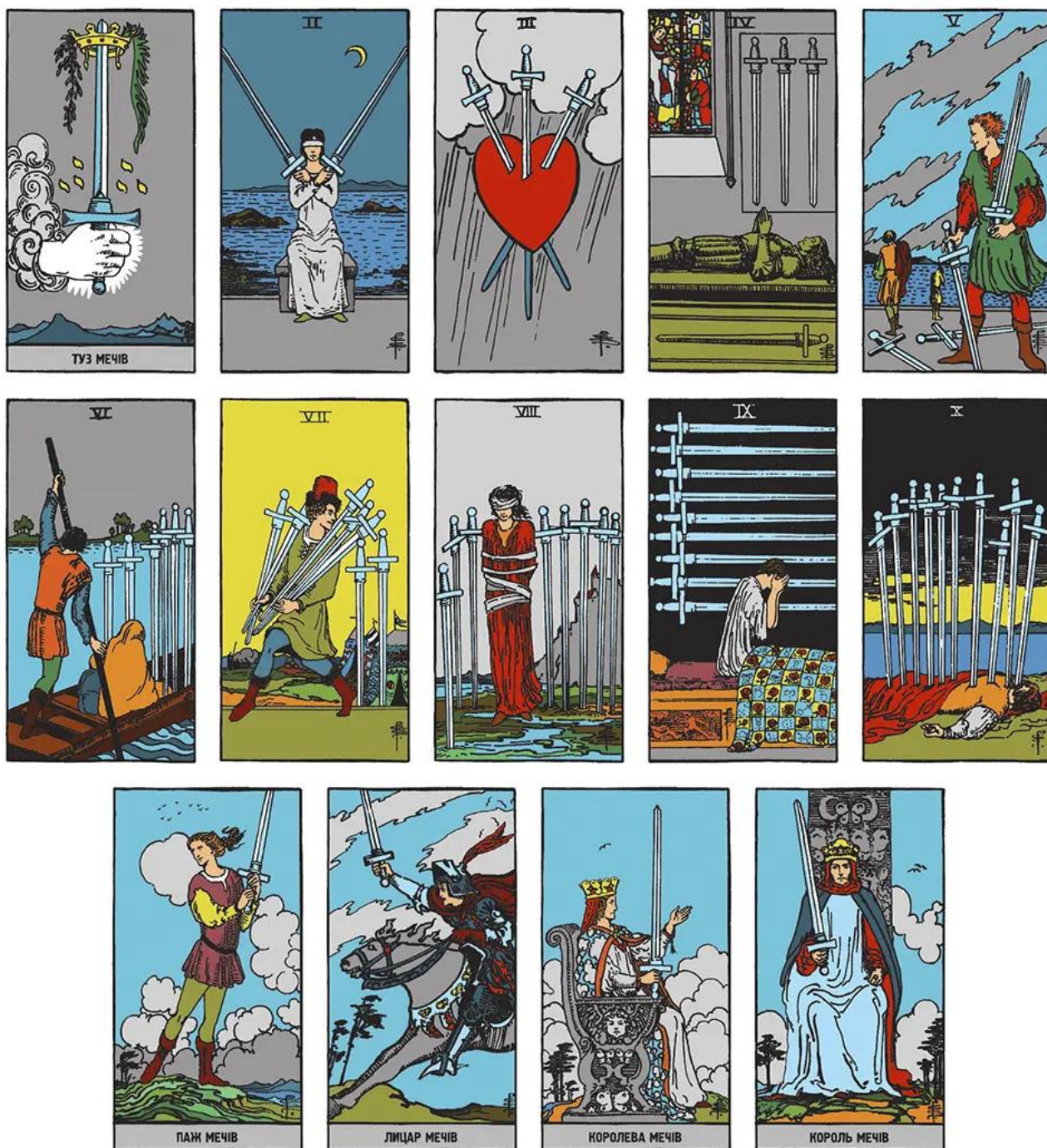

Рис. 6 – Молодші Аркани. Мاستь Пентаклів

Рис. 7 – Маг

Рис. 8 – Імператриця

Рис. 9 – Жриця

Рис. 10 – Зірка

Рис. 11 – Сонце

Рис. 12 – Диявол

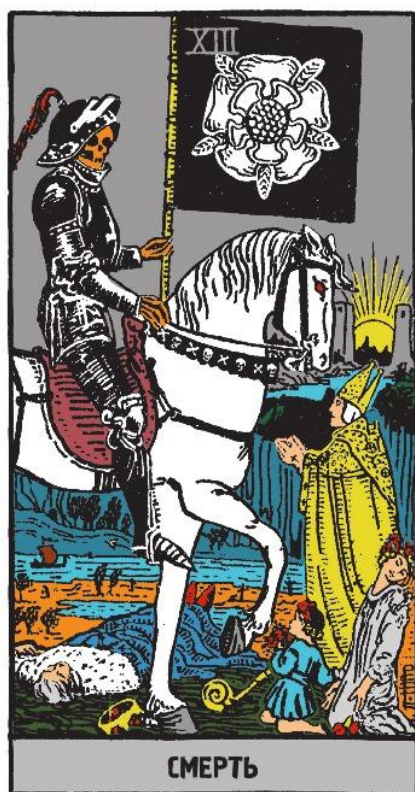

Рис. 13 – Смерть

Рис.14 – Ієрофант

Рис. 15 – Страшный Суд

Рис. 16 – Император

Рис. 17 – Дурень

Рис. 18 – Світ

Рис. 19 – Таро Українська ніч

Рис. 20 – Таро Світлого Провідця

Рис.21 – Таро Шаленого Місяця

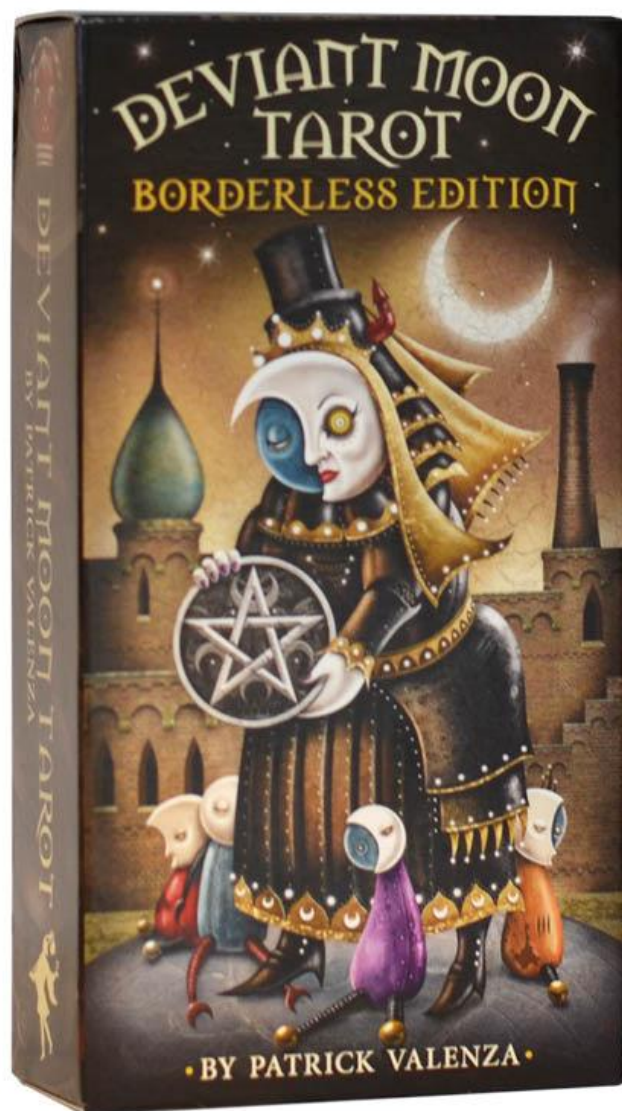

Рис. 22 – Таро Манги

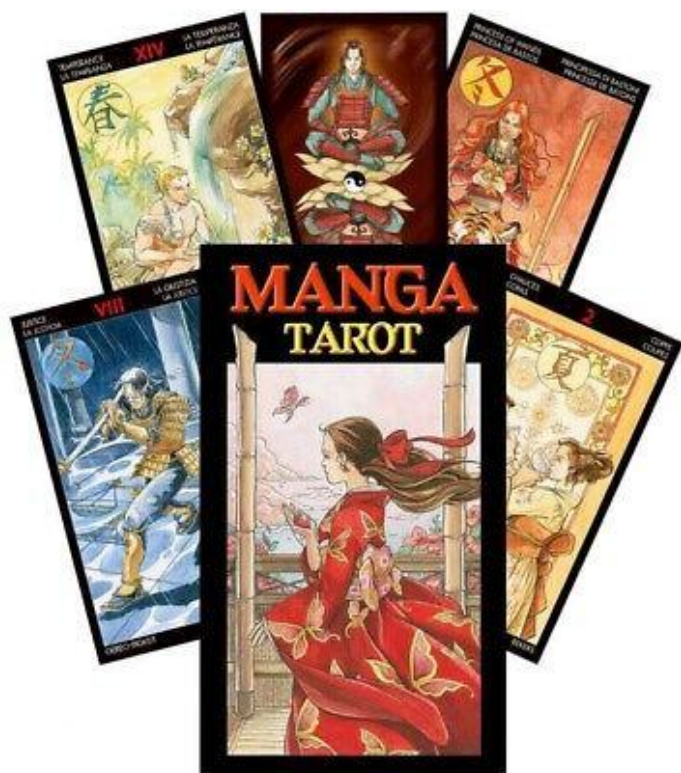

Рис. 23 – ТАРО ORNER x SestryFeldman

Рис. 24 – «Дві ластівки» Ву Гуанчжун

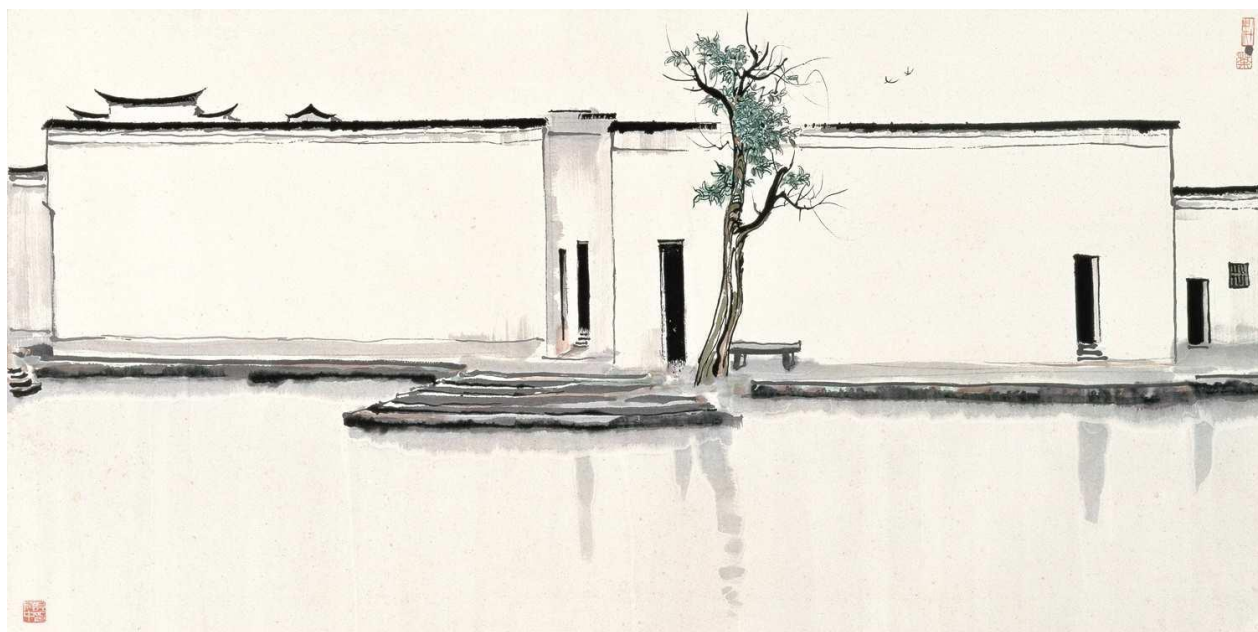

Рис. 25 – «Спогад про Цзяннань» Ву Гуанчжун

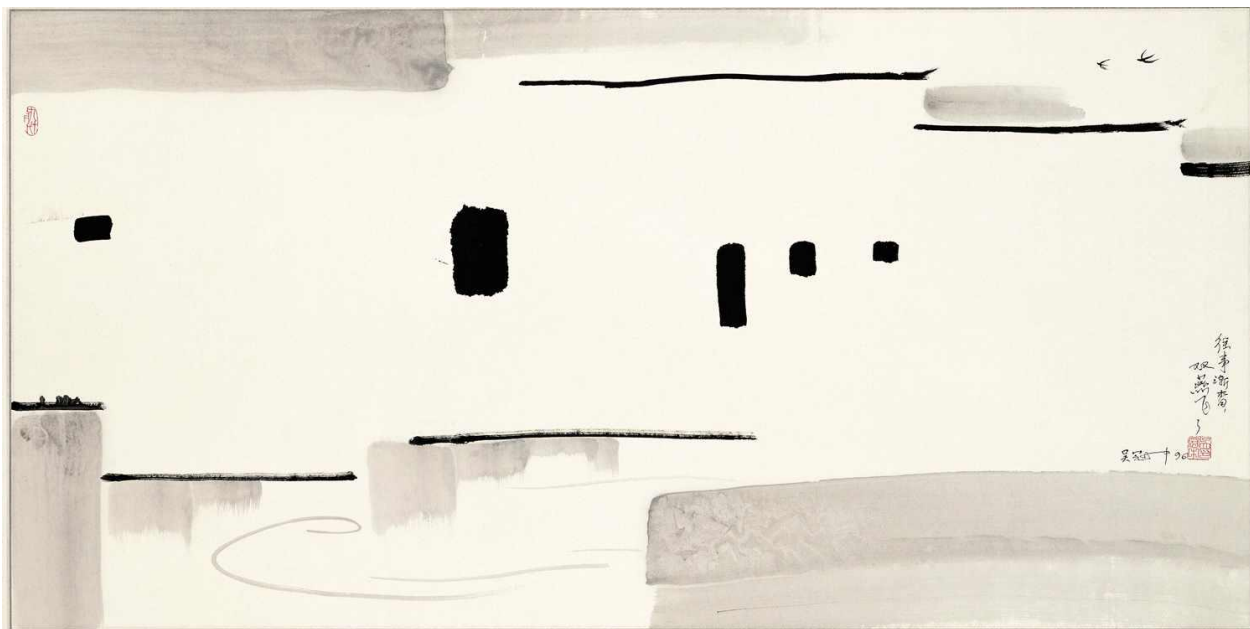

Рис. 26 – Одяг «Ханьфу» різних періодів

Додаток Б

Рис. 1 – Аркан «Місяць»

Рис.2 – Аркан «Закохані»

Рис.3 – Аркан «Імператриця»

Рис.4 – Аркан «Сонце»

Рис.5 – Аркан «Маг»

Рис.6 – Аркан «Помірність»

Рис.7 – Аркан «Суд», карта з рубашкою

Рис. 8 – Усі 22 карти колоди

Рис. 9 – Макет упаковки

Рис. 10 – Мокап